

Pécsi Tudományegyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar
Pszichológia Tanszék

**A NŐK SZÍNLELT ORGAZMUSSEL
ÖSSZEFÜGGŐ SZOCIOSZEXUALITÁSÁNAK ÉS
PÁRMEGTARTÁSI MINTÁZATÁNAK
FELTÁRÁSA**

Készítette:

Csányi Edit

Konzulens:

Dr. habil. Meskó Norbert

egyetemi docens

Pécs, 2022

1. BEVEZETÉS

A szexuális élet és az azzal való elégedettség életünk és párkapcsolataink egyik legfontosabb pontja, azonban szerepének fontossága ellenére sokak számára mai napig egy eltitkolt, tabunak tartott jelenség. A szexuális viselkedések megértését és magyarázatát nemcsak az emberi hozzáállás nehezíti, hanem a mögötte meghúzódó biológiai jelleget hangsúlyozó szilárd szemlélet is. Az intimitás témájában felmerülő kérdések pszichológiai megválaszolására a 20.század nagyjai is tettek kísérleteket. Így például Dickinson (1949) anatómiai tudása és vizsgálatai nyomán tisztázta a női test reagálásának fiziológiáját szexuális kontextusban. Később Alfred C. Kinsey (1953) kutatói munkáinak köszönhetően tette meg azt az úttörő lépést, hogy a korábbi felvetéseket megcáfolva, valamint a terápiás indikációkat megváltoztatva egyenértékűként azonosította a klitoriális és vaginális női orgazmusokat. A szexuálfiziológiai vizsgálatok tovább fejlesztésével Masters és Johnson (1966) nyomán vált elfogadottá a négyszakaszos szexuális ciklus elmélete és az orgazmust kísérő fiziológiai változások megléte. Továbbá a nagyfokú egyéni variációt is megemlíti az szexuális ingerelhetőség területén és az orgazmus átélésének szubjektív különbségeire is felhívják a figyelmet.

Ma már tudjuk, hogy a nemi aktus csúcspontjának, az orgazmusnak az elérése egy komplex, rengeteg tényező által mediált folyamat. A kielégülés érzését különböző és változatos fiziológiai, valamint viselkedési reakciók kísérik (Meston et al., 2004), amiket nemcsak evolúciós keretben tudunk értelmezni, hanem az egyének és párkapcsolatok szintjén is. Az orgazmus elérése bár evolúciós előnyökkel járt a nők számára, mégsem következik be megbízhatóan (Wallen, 2006), ami teret biztosított a színlelésének kialakulására. A modern önbevallásos kérdőívek anonimitást biztosítanak a nők számára, aminek tudatában be merik vallani szexualitásukkal kapcsolatos élményeiket, tapasztalataikat és nehézségeiket is. Ilyen módon derült fény arra is, hogy a nők jelentős része küzd orgazmus elérési zavarokkal (Barnett et al., 2019), valamint, hogy a Muehlenhard és Shippee (2010) által megkérdezett nők 60%-a színlelte már az orgazmust életében. A kielégülés átélésének problémáival küzdő nők nagy száma és a szexualitás ezen aspektusának ismeretlensége miatt is nagy figyelmet és kutatói ráfordítást érdemel a női színlelt orgazmus mögötti okok feltérképezése.

Hála a korábbi felfedezéseknek, mára már egész tudományág épül a szexualitással kapcsolatos pszichológiai tényezők tanulmányozására. Bár az orgazmus fiziológiai és pszichológiai háttere alaposan tanulmányozott, a színlelésére vonatkozóan közel sincs ilyen nagyszámú és összefogó tanulmány. Jelen kutatás hasonló szellemben íródott, célja az orgazmusszínlelés mögött rejlő pszichológiai motívumok összefüggéseinek feltárása, a

szomatikus és pszichikus folyamatok együtt járásának megértése, ami nemcsak a viselkedés megértésére és magyarázatára ad lehetőséget, hanem klinikai hasznosítására is. Fontos felismerni a téma relevanciáját, ugyanis sok nő alkalmazza az orgazmus valódi átélése híján a színlelést, miközben a mögöttes okokkal, esetleges orgazmus átélési nehézségekkel való szembenézés tabunak számít.

2. ELMÉLETI HÁTTÉR

2.1. Női orgazmus

A szexuális együttlét tetőzése az orgazmus (Masters és Johnson, 1966), melyet a felszabaduló oxitocin hormon miatt különböző viselkedéses válaszok és fiziológiai folyamatok kísérnek (Meston et al., 2004). Ilyen a növekvő szívverés, légzésszám és vérnyomás; akaratlan ritmusos izomkontrakciók a vaginában, méhben és petevezetékben (Komisaruk et al., 2006); csökkent agykérgi aktivitás; valamint megnövekedett dopamin rendszerbeli aktivitás, ennél fogva csökkent kognitív gondolkodás és intenzív öröm érzése kíséri a jelenséget (Georgiadis et al., 2009).

A szexhormonok szintje fontos szerepet játszik a nők kielégülésének átélésében és megtapasztalásának gyakoriságában is (Welling, 2014). Az ösztrogén hormon felelős a nők szexuális vágyáért, a tesztoszteron hormon szintje pedig kapcsolatban áll az orgazmus gyakori és pozitív tapasztalásával (van Anders & Dunn, 2009), amit a szexuális aktus csúcspontján felszabaduló oxitocin hormon fokoz azzal, hogy növeli a kielégülés érzését (Blaicher et al., 1999). Apperloo és munkatársai (2003) a hormonok egyensúlyának felborulását, például az androgén hormon deficienciáját nevezték meg a női szexuális diszfunkciók (hüvelyszárazság, csökkent szexuális vágy, orgazmus elérésének nehézsége) egyik legfőbb okaként.

2.1.1. Női orgazmus evolúciója

A két nem szaporító szervrendszerében vannak homológ anatómiai egyezések, valamint a férfi és női orgazmus fejlődéstanilag is kapcsolatban áll (Welling, 2014). A hasonlóságok tudatában Puts (2012) azt feltételezi, hogy a férfi és női orgazmus közös evolúciós eredettel rendelkezik, mely a nemi eltéréseknek megfelelően módosult, mint szexspecifikus funkció. Mivel a kielégülés során átélt öröm motivál a viselkedés végrehajtásában és folytatásában, valószínűleg az orgazmust átélt őseink gyakrabban közöskültek, ezáltal nagyobb eséllyel növelték a reprodukciós sikerességüket és növelték fitness-üket.

A női orgazmus adaptív jellege vitatott téma, melyek képviselői közt két versengő magyarázat alakult ki arra vonatkozóan, hogy a nők miért képesek szexuális örömet átélni (Welling, 2014).

2.1.1.1. Melléktermék hipotézis

A nemek közti hasonlóságok miatt azok a gének, amik a szex-specifikus szelekción keresztül az egyik nemnél adaptációt hoznak létre, a másik nemnél azzal szexuálisan ellentétes mellékterméket (Puts et al., 2012). A melléktermékek olyan fenotípusos jellegek, amik önálló funkcióval nem rendelkező más viselkedésformák kísérőjelenségei, amik nem oldják meg az adaptációs problémákat, tehát a tulajdonság nem terméke a természetes szelekciónak, inkább az adaptáció közvetett következménye (Bereczkei, 2003). A melléktermékek nem azért alakultak ki, hogy az evolúciós szelekció módosítsa őket, ezáltal hatékonyan működjenek, a szelekció csupán a fenotípus egy másik aspektusát alakította ki, gyakran csökevényesen megjelenve (Puts et al., 2012).

2.1.1.2. Adaptációs hipotézis

Az adaptáció olyan természetes szelekció által formált morfológiai, fiziológiai, pszichológiai vagy viselkedéses jelleg, ami az egyén genetikai reprodukciója szempontjából előnyös vagy az ősidőkben előnyös volt és örökölheto (Bereczkei, 2003).

Puts (2012) szerint mivel a nők orgazmusa nem csökevényesen funkcionál és fontos szempontokban eltér a férfi orgazmustól, ezért észszerű az a magyarázat, hogy az orgazmus férfi adaptációkként jelent meg, de a szelekció hatására másodlagos adaptációvá formálódott egyes nőstényeknél, akiknél ezáltal növekedett a szaporodási ráta és az orgazmus kifejeződése módosult erre a szex specifikus funkcióra.

Wallen (2006) kritikája a női orgazmus adaptivitásával kapcsolatban az, hogy ha valóban előnyös és fontos lenne a reprodukció szempontjából, akkor jelentősen kevesebb nő lenne, akik egyáltalán nem képesek az orgazmusra.

2.1.2. Női orgazmus biológiai szerepe

Mivel a női orgazmus fiziológiai aspektusban se nem csökevényes, se nem funkcióvesztett (Puts et al., 2012), sőt pszichológiai értelemben sokkal komplexebb a férfi orgazmusnál, így nem tekinthető annak redukált változatának (Mah & Binik, 2002). Korábbi elméletekkel ellentétben a női orgazmus rendelkezik biológiai funkcióval, méghozzá több útvonalon keresztül is növeli a fogamzás valószínűségét. Az oxitocin felszabadulása izom kontrakciókkal segíti a spermiumok direkt transzportját (Kunz et al., 2007), valamint a méhben uralkodó nyomás megváltoztatásával megakadályozza a spermiumvesztést, azaz a spermiumok visszajutását a hüvelybe (Baker & Bellis, 1993); a prolaktin szekréció a kapacitálás folyamatával alkalmassá teszi a spermiumokat a megtermékenyítésre; a kielégülést kísérő

vaginális kontrakciók pedig izgatják a partnert, ezzel segítenek összehangolni a női orgazmust a férfi ejakulációval (Meston et al., 2004). Puts (2012) összegzése alapján elmondható, hogy a női orgazmus során fellépő hüvelyi kontrakciók stimulálják az ejakulációt abban az esetben, ha az addigra még nem történt meg, majd a szexuális izgalom hatására bekövetkező hüvelyi tágulékonyosság és rugalmasság lehetővé teszi, hogy a cervix kontaktusba kerüljön a spermával, és rajta keresztül bejusson a méh üregébe az abban levő nyomásváltozás segítségével, ahonnan a méhizmok perisztaltikus összehúzódása a petevezetékig juttatja a spermiumokat, amiket pedig a prolaktin alkalmassá tesz a fogamzásra. És bár a női orgazmus nem feltétlenül szükséges a reprodukcióhoz, mégis bekövetkezése valószínűbb az ovuláció környékén, ezzel is egyértelműen segítve a megtermékenyítést.

2.1.3. Női orgazmus pszichológiai szerepe

Az orgazmus élménye mechanikai ingerlés nélkül csak nagyon ritkán fordul elő, azonban hatásai nemcsak fiziológiai, hanem pszichoszomatikus és pszichoszexuális folyamatokban is megfigyelhető (Buda, 2002). Mivel anatómiai eltérések hiányában is akadnak az orgazmus elérésével kapcsolatos zavarok, ezért az orgazmus által nyújtotta kielégülés érzése sem tekinthető tisztán biológiai indíttatásúnak, sőt, inkább pszichés folyamatok indikálják a kielégülés utáni vágyakozást (Szöllősy Vágó, é.n.). Az orgazmus átélése nagyfokú egyéni variációt mutat: egyesek életében nagyon fontos szerepet tölt be, míg mások számára nem is fontos tényező (Bancroft, 2008).

Napjainkra nemcsak a nők számára fontos az orgazmus elérése, ugyanis Mark (2014) kutatásában kiderül, hogy a férfiak a szexuális együttlétek alatt saját kielégülésük mellett célként fogalmazzák meg a partnerüknek való öröm okozását is. Ennek hiányában (anorgazmia) a férfiak hajlamosak negatívan értékelni magukat (Salisbury & Fisher, 2014). Ennél fogva nemcsak egyéni szinten van hatása az orgazmus átélésének, hanem párkapcsolati szinten is. A női szexuális kielégülés fenntarthatja és fokozhatja a partnerek közti érzelmi kötődést és intimitást, továbbá fokozhatja az általános elégedettség érzését és mindezek által növelhető a párkapcsolati elégedettség is, ami hosszú távon csökkentheti a különválás valószínűségét (Welling, 2014).

Azonban Meston (2004) tanulmányában az orgazmus átélésére képtelen nők frusztrációról és beteljesületlenség érzéséről való beszámolóját olvashatjuk. De, mint ahogy a kölcsönös szexuális örömszerzés és -nyújtás is párkapcsolati szintű befolyásoló erővel bír, a kielégületlenségből adódó feszültség is átsugározhat az együttlés különböző területeire (Szöllősy Vágó, é.n.).

2.2. Orgazmus színlelése

Bár a nők képesek különböző módokon elérni a szexuális csúcspontot, ez nem következik be olyan megbízhatósággal, mint a férfiaknál (Wallen, 2006). A szexuális aktus tetőzésének színlelését úgy definiáljuk, mint annak a tettetése, hogy valakinek orgazmusa van - pedig nincs - és a cél érdekében izom-összehúzóásokat és/vagy hangos visszajelzéseket alkalmaz (Cooper et al., 2014). Mivel a férfi orgazmust ejakuláció kíséri, ezért a férfiak számára sokkal nehezebb, vagy inkább szinte lehetetlen az orgazmus színlelése (Braun et al., 2003), ezért a kutatások többnyire a női orgazmus színlelésére fókuszálnak.

Puts (2012) szerint ahogy az orgazmus átélésének, úgy a színlelésének is van evolúciósan eredő magyarázata. Az apaválasztás elmélete szerint az alacsonyabb genetikai minőségű férfiakkal sokkal ritkábban élnek át a nők orgazmust, azonban velük nem színlelnék azt, hacsak nem nyernek vele valamilyen előnyt, mint például az apai erőforrások gyűjtésének lehetőségét. Az orgazmus színlelésével tehát azt a hamis jelzést adják az ellenkező nemnek, hogy a többi potenciális jelentkező közül őt választották társnak és lehetséges apának.

A nők körülbelül 60%-a állította azt, hogy már színlelt orgazmust (Muehlenhard & Shippee, 2010), amit magyarázhat a nők orgazmus átélésének nehézsége is (Barnett et al., 2019). 34,7%-uk soha, vagy csak nagyon ritkán éli át az orgazmus élményét közösülés közben (Dawood et al., 2005), és mindössze 32% képes elérni az orgazmust miközben orális szexben részesítik őket (Vannier & O'Sullivan, 2012). Bryan (2001) kutatásában a bevallások alapján a leggyakrabban klitoris ingerlése nélkül zajló közösülés közben színlelik az orgazmust, legritkábban pedig amikor a közösülést a klitoris stimulálása egészíti ki. Feltételezések szerint a homoszexuális nők több orgazmust élnek át, mivel számukra fontosabb a közös örömszerzés (Masters & Johnson, 1966) és a heteroszexuális közösülésekkel ellentétben több csikló stimulálást alkalmaznak, ezért a heteroszexuális nőkhez képest több orgazmust tapasztalnak meg, magasabb a szexuális elégedettségük, így kevésbé alkalmazzák a színlelés stratégiáját (Frederick et al., 2018).

2.2.1. Színlelési okok

Bryan (2001) a szexuális aktus és orális szex közben színlelt orgazmus megnevezett okait három fő csoportba kategorizálta: belső, körülményekkel és párkapcsolattal kapcsolatos okok. A belső okok pszichológiai folyamatokra utalnak, mint az érzelmek és érzelmi állapotok, így az ilyen okból tettett orgazmus mögött gyakran az izgalmi szint növelésének célja áll. Az orgazmust színlelők 33%-a állította, hogy segített növelni a szexuális izgalmi állapotukat olyan helyzetekben, amikor az alacsony volt. Továbbá a negatív érzések elkerülése (Muehlenhard &

Shippee, 2010), belső bizonytalanság és a partner manipulálása iránti vágy is a belső pszichológiai kategóriába sorolható (McCoy et al., 2015), csakúgy, mint a szégyen és büntudat érzete (Lentz & Zaikman, 2021). A körülményekkel kapcsolatos okok, mint az unalom, fáradtság, szexuális aktus véget érésének vágya, a helyzet erejével és azzal a potenciállal rendelkeznek, hogy az egyéni különbségektől függetlenül minden emberre hatással vannak. A nők 71%-a színlelte az orgazmust olyan esetekben, amikor vagy túl sokáig tartott, vagy nem volt valószínű, hogy elérnek a csúcra (Muehlenhard & Shippee, 2010). Összeségében elmondható ezekről az okokról, hogy egy adott (kellemetlen) helyzet előli menekülésre keresik a megoldást. A kapcsolatokkal összefüggő okok a kapcsolati folyamatokhoz (kapcsolat minősége vagy stabilitása) és partnerhez fűződnek. Mivel az orgazmus színlelése végső soron egy kapcsolati jelenség, hiszen a színlelésnek nincs értelme egy másik személy jelenléte nélkül, így a színlelt orgazmus különféle kapcsolati folyamatokkal áll összefüggésben, mint a kapcsolati és szexuális elégedettség, szerelem, elköteleződés és pármegtartás. A kapcsolatban élő férfiak 90%-át érdekli, hogy a női partnerük átéli-e az orgazmust (McKibbin et al., 2010), míg Muehlenhard és Shippee (2010) női mintájának 70%-a arról számolt be, hogy azért színlelik az orgazmust, hogy ne sértsék meg partnerük érzéseit, vagy hogy a kedvében járjanak, örömet okozzanak neki.

Cooper (2014) később az orgazmus színlelésének okait négy fő kategóriába tudta csoportosítani: partner önbizalmának megóvása; a szorongási és pszichológiai abnormalitások elkerülése; gyors véget vetése a szexnek és saját szexuális élmény fokozása. Mindegyik színlelési dimenzió mögött eltérő okok húzódnak meg, mégis mind megtalálható akár közösülés, akár orális szex fogadása közben tetteti az orgazmust az egyén.

Később Goodman (2017) öt okot neveztek meg, melyek megfeleltethetők Bryan hármass klasszifikációjának (2001). A Külső okok és az Elvárt volt magyarázatok megfelelnek a Körülményekkel kapcsolatos kategóriának; a Partnerrel való bizonytalanság és a Tapasztalat növelése kategóriák megfeleltethetők a korábbi Belső okoknak; és a Partner öröméért színlelt orgazmusok csoportja pedig a Kapcsolatokkal összefüggő kategóriával egyezik meg. Goodman (2017) eredményei alapján az a következtetés vonható le, hogy a bizonytalanságból, szexhez való kedvtelenségből, csak a partner kedvére tevésből eredő orgazmusszínlelés gyakorisága összefüggést mutat egyes szexuális diszfunkciókkal.

2.2.2. Színlelés, mint alkalmazkodás

Frith (2015) említést tesz arról, hogy az orgazmus színlelése egy racionális válaszként tekinthető a heteronormatív szexuális kultúrából adódó nemi különbségekre, melyek szerint a

nőknek nincs ugyanannyi joguk a szexuális örömhöz, mint a férfiaknak, az orgazmusuk csupán a partnerük férfiasságát szolgálja és a feljük való elköteleződést mutatja. A nyugati kultúrák a médián keresztül arra fektetik a hangsúlyt, hogy „jó szeretőnek” kell lenni, azaz férfiként képesnek kell lenni kielégíteni a partner igényeit, nőként pedig elvárt a rendelkezésre állás és a férfi maszkulinitásának megerősítése az orgazmus által (Potts, 2000). A színlelést tehát egyrészt a partner sikertelenség érzésének elkerülése céljából alkalmazzák a nők. Másrészt a feminista nézetek azt vallják, hogy kialakult az az irreális kép, miszerint szexuális tevékenységek közben egy nőnek el kell érnie az orgazmust, így azért színlelik, hogy elkerüljék a megbélyegzést és ne tekintsék őket abnormálisnak (Cooper et al., 2014). Orális szex esetében az orgazmus gyakoriságához kevesebb színlelés társul, ami alapján az feltételezhető, hogy a nők felé nagyobb elvárás, hogy közösülés közben éri el az orgazmust, mint petting vagy orális szex közben (Bryan, 2001).

2.3. Szocioszexuális Orientáció

A nők orgazmus-átélési hajlandósága és képessége nagyban függ individuális jellegeik mellett interperszonális faktoroktól is, mint például annak a kapcsolatnak a kontextusa, aminek a keretein belül szexuális kapcsolatba lép a másik féllel (Wongsomboon et al., 2020). Általánosságban jellemzőbb a nőkre, hogy érzelmileg stabil, hosszú-távú kapcsolatokban elköteleződve, mint például házasságban élve, több orgazmust képesek átélni és elégedettebbek a szexuális életükkel az olyan nőkhöz képest, akik alkalmi vagy barátság extrákkal típusú kapcsolatokat folytatnak (Birnie-Porter & Hunt, 2015).

Meskó (2012) megfogalmazásában a szocioszexuális orientáció azt mutatja meg, hogy a személyek milyen mértékben képesek rövidtávú, elköteleződés-mentes szexuális kontaktust létesíteni, azaz mennyire hajlamosak a promiszkuitásra. A korlátozott szocioszexualitás a hosszútávú, emocionális kapcsolatok és az abban átélt szerelmi alapú szexuális együttlétek előnyben részesítését fejezi ki, szemben a korlátlan szocioszexualitás kifejezéssel, ami az érzelem nélküli szexuális kapcsolatokban való magas részvételi hajlandóságot, ezáltal a rövidtávú párkapcsolatok preferenciáját jelöli. Az evolúciós múltban, ahol egyértelmű összefüggés volt a közösülések száma és az utódok születésének mennyisége közt, a rövidtávú kapcsolatok iránti fogékonyságra adaptációként tekinthetünk, mely eredménye a magasabb utódszám. Azonban a nem belüli eltérő szocioszexualitásra a plurális stratégia nyújt magyarázatot, mely a környezeti hatások befolyásoló szerepére hívja fel a figyelmet a rövid és hosszútávú párválasztási stratégiák közti választásban. Gangestad és Simpson (2000) úgy magyarázta ezt az elméletet, hogy az erőforrásokban bővelkedő környezetben más párválasztási

stratégia lehetett adaptív, mint az olyanban, ami szűkölködött az erőforrásokban és ráadásul magasabb volt a fertőzöttségnek való kitettség lehetősége. Amennyiben a nők életében váltakozva fordultak elő a stabil és bizonytalan környezeti feltételek, valószínűleg egy pszichológiai átkapcsoló mechanizmus, egy trade-off segítségével tudtak választani az adott környezeti feltételeknek legmegfelelőbb párválasztási stratégia alkalmazásában. Azaz, hogy a potenciális partner átlagon felüli genetikai minősége vagy az erőforrásainak a kapcsolatba való befektetési képessége segíti-e jobban az utódok túlélését.

A szocioszexuális orientáció három komponense a viselkedés, attitűd és vágy (Penke & Asendorf, 2008). A szocioszexuális viselkedés, azaz a rövidtávú kapcsolatok preferenciája egyfajta evolúciós adaptációnak tekinthető, ami a környezet eltartó képességéhez való alkalmazkodás során kialakult nem tudatos reprodukciós stratégia (Meskó, 2013). A szocioszexuális attitűd egy értékelő beállítódás, amit a kulturális értékek, az intézményesült szokások és a szexuális hagyományok formálnak (Low, 2007). A szocioszexuális vágy bár hasonlít az általános szexuális vágyhoz, de segítségével megkülönböztethetőek a hosszú és rövid távú párválasztási taktikák, ugyanis a korlátlan szocioszexuális vágy a fizikai megjelenésből fakad, ezért tárgya egy potenciális szexuális partner, nem pedig egy érzelmileg kötődő, tartós pár (Meskó et al., 2012).

Wongsomboon (2020) eredményei alapján arra a következtetésre jutott, hogy a szocioszexualitás pozitív összefüggésben áll az alkalmi szexuális kapcsolatokban résztvevő nők orgazmus-elérési funkcióit tekintve, azonban elkötelezett párkapcsolatokban élők számára már nem mérvadó. Tehát csakis az alkalmi kapcsolatok keretein belül folytatott szexuális kielégülésre hat pozitívan a korlátlanabb szocioszexualitás, aminek magyarázata abban keresendő, hogy aki előnyben részesíti az alkalmi szexuális együttléteket és lehetősége is van a számára tetsző formában gyakorolni őket, azokra a személyekre maga az aktus körülményei is kedvezően hatnak, növelve ezzel a kielégülés érzetüket.

Jonason (2019) szerint az alkalmi kapcsolatok iránt érdeklődő személyekre jellemzőbb, hogy a saját szexuális élvezetük által motiváltak, ezért inkább mások megtévesztése és saját szexuális örömről fokozása céljából színlelnek orgazmust. Velük ellentétben a hosszútávú romantikus kapcsolatban élő személyek elkötelezettek partnerük iránt, ezért mivel továbbra is stabil kapcsolatban szeretnének maradni velük, nem a megtévesztésük vezérli őket színleléskor, hanem a partner bátorítása pozitív visszacsatolással.

2.4. Pármegtartó stratégiák

2.4.1. Hűtlenség

Bereczkei (2003) nyomán tudjuk, hogy az ember evolúciós fejlődése során a hosszútávú párkapcsolatokban való elköteleződés mind a nők, mind pedig a férfiak számára kölcsönösen jelentős előnyökkel járt: a férfiaknak megnőtt a bizonyossága az apaságuk felől, míg a nőknek egy megbízhatóbb erőforrást jelentett az utódgondozáshoz. Ezért érhető, hogy a pármegtartó elmélet szerint nemcsak a megfelelő partner megtalálására fontos fókuszálni, hanem annak megtartása is fontos motivációja életünknek (Buss & Shackelford, 1997). Párkapcsolatban élni pedig nehéz feladat: alkalmazkodni a változásokhoz, megoldani a nehézségeket és még sok, más természetű probléma merülhet fel, ám mind közül talán a hűtlenség tekinthető a legnagyobb konfliktusforrásnak (Shackelford et al., 2005). Ennek tükrében érthető Shackelford (2005) magyarázata, mi szerint evolúciósan előnyössé váltak az olyan viselkedéses taktikák, amelyekkel megakadályozhatóak, vagy legalábbis csökkenthetőek a partner hűtlen cselekedeteinek száma, ezzel biztosítva a kizárólagos elköteleződését a kapcsolatban. Buss és Shackelford (1997) mintájuk eredményei alapján igazolni tudták ezt a kapcsolatot, ugyanis a hűtlenség valószínűségének észrevételével növekedett a pármegtartó magatartásformák alkalmazása. Továbbá az interszexuális szelekció mentén általánosságban jellemző, hogy míg a férfiak által alkalmazott pármegtartó stratégiák a partnerük külső jegyeiben megmutatkozó magasabb párértékkel egyre gyakoribbá és intenzívebbé válik, addig velük ellentétben a nők pármegtartó viselkedési szokásait az aktuálisan rendelkezésre álló erőforrásaik, valamint a partnerük potenciális erőforrásai határozzák meg. Shackelford (2005) mindennapi életben előforduló példája ennek az alkalmazott pszichológiai magatartásnak, mikor egy pár női tagja fiatalságával és fizikai vonzóságával képes hirdetni magas reprodukív értékét, azaz a jövőbeli várható utódnemzésének lehetőségét, ezzel is felhívva magára más férfiak figyelmét. A riválisok ellehetetlenítése céljából pedig a férfi partner több pármegtartó viselkedést mutat, szemben egy olyan kapcsolatban, ahol a nő kevésbé vonzó vagy a termékenységi csúcsát már elhagyó korba lépett. Mivel egy magasabb jövedelemmel rendelkező, ambíciózus férfi partner jelenti a nők és potenciális utódaik számára a biztonságosabb életet, ezért egy ilyen partner mellett a nők is több pármegtartó viselkedést használnak, hogy a rivális nőtársaik tudtára adják, az a férfi elkötelezett kapcsolatban él, és erőforrásait csakis rá fordítja.

2.4.2. Az orgazmus szerepe a pármegtartásban

A párkapcsolati forma kialakításának és fenntartásának egyik fontos színtere a szexuális élet. Shackelford (2000) azt találta, hogy a női orgazmus szexuális aktus közbeni gyakorisága korrelál a férfi partner vonzóságával, tehát a férfi társ iránt érzett vonzalom növeli az orgazmus átélésnek valószínűségét. Ez az összefüggés is erősíti a női orgazmus adaptációs szerepét,

aminek köszönhetően nagyobb valószínűséggel következik be a fogamzás egy genetikailag jó minőségű partnertől. Míg a peteérés időszakában átélt orgazmus szerepe a genetikai nyereség megszerzése, addig a termékeny időszakon kívüli átélése valószínűleg a férfi erőforrásainak ráfordításán keresztül növeli a párkapcsolati elköteleződést (Meskó, 2013). Mivel korábbi kutatások rámutattak, hogy a férfiak szignifikánsan magasabbra pontozták a szexuális kielégülés iránti vágy mellett azt a célt is, hogy szex közben partnerüknek okozzanak örömet (Mark et al., 2014), ez a nemi különbség egyrészt öncélúan a férfi maszkulinitásának érzését növeli (Chadwick & van Anders, 2017), másrészt kapcsolati szinten is hat, mivel megalapozza a nők szexualitáshoz kapcsolódó pármegtartó viselkedéseit. A női kielégülés fenntartja az érzelmi közelséget és intimitást, fokozza a férfi partner elégedettségét és mindezek által csökkenti a férfiak kapcsolatból való dezertálásának hajlandóságát (Welling, 2014).

Kaighobadi (2012) eredményei alapján az olyan férfiak, akik párja gyakran éli át az orgazmust, alacsonyabb valószínűséggel lépnek félre. Ezek alapján a nők az orgazmus színlelésével hamis párválasztási jelzéseket adnak partnerüknek, amivel befolyásolják elkötelezettségüket (Kaighobadi et al., 2012), továbbá a részben tudatos kontroll alatt álló, kielégülés színlelését kísérő hanghatások esélyt adnak a nőknek, hogy manipulálják partnerük szexuális viselkedését is (Muehlenhard & Shippee, 2010). Az orgazmus színlelése és a különböző pármegtartó viselkedések közt kapcsolat feltételezhető. Például az olyan nők, akik párjuk szexuális élményének fokozása érdekében tettetik a kielégülést, valószínűsíthetően több olyan pármegtartó viselkedést alkalmaznak, amik a kapcsolatuk előrehaladását segítik (Biermann et al., 2021).

Annak ellenére, hogy a pármegtartás rendelkezik evolúciósan is előnyös hozadékokkal, mint például a partner hűtlenségének megelőzése, vagy a kapcsolatból való kilépésének kontrollálása, amikkel növelhető a párkapcsolati elégedettség (Biermann et al., 2021), olyan viselkedési stratégiákat is magában foglal, amik alkalmazásával monopolizálható és manipulálható a társ, mely negatívan korrelál a kapcsolati elégedettséggel (Shackelford et al., 2005).

2.5. Párkapcsolati elégedettség

Martos (2014) szerint egy párkapcsolat egészéről vagy annak valamely aspektusáról adott szubjektív értékelés jelenti a kapcsolati elégedettséget, ami a partnerek értékelésének korrelálásával jelzi, hogy kapcsolatuk kellő mértékben közös tapasztalásokon alapul. Az elégedettség mértéke hatással lehet a kapcsolat alakulására akár annak fejlődését, akár felbomlását eredményezve. A kutatási eredményekben a párkapcsolati és a szexuális élettel való

elégedettség közti erős összefüggést fedezte fel. Az orgazmus elérésére így nemcsak a szexuális elégedettség, hanem a kapcsolattal való elégedettség pozitív indikátoraként is tekinthetünk (Leonhardt et al., 2018). A kutatási eredmények azt mutatják, hogy a párkapcsolatokban egyre növekvő tendenciát mutat a női orgazmus fontossága, tehát egyre nagyobb törekvés irányul ennek elérésére mind női, mind pedig férfi oldalról (Buda, 2002).

Wongsomboon (2020) szerint azok a nők, akik elkötelezett kapcsolatban élnek, hajlamosak gyakoribb orgazmusátérésre. Ennek valószínűsíthető oka a korábban kifejtett nemi különbségek megjelenése a szexuális motivációban, ami szerint a nőkre jellemzőbb az érzelmi alapú részvétel a szexben, mely közvetett és közvetlen módon fokozza az intimitást (Petersen & Hyde, 2010). Az orgazmus és párok közti kötődés valószínűleg oxitocin hormon által mediált folyamat, ugyanis a magasabb oxitocin-szint velejárójaként a férfiak és nők is hajlamosabbak nagyobb partnertámogatásra, a párkapcsolatuk elmélyítésére és kötődésre, mégis ez a hatás kifejezettebb a nők esetében (Puts et al., 2012). Tehát a nők szexuális kielégülése növeli a kapcsolati, étellel és mentális egészséggel összefüggő elégedettségüket (Brody & Weiss, 2011). Kielégítő szex nők esetében a szerelmi kapcsolat kontextusában várható, míg a férfiakra jellemző, hogy erősen motiváltak szexuális tevékenység végzésére hosszútávú kapcsolatban és azon kívül is (Byers, 2005). Továbbá Byers (2005) az eredményei alapján azt a következtetést vonta le, hogy az intimitással kapcsolatos kommunikáció minősége összefüggésben áll mind a kapcsolati, mind pedig a szexuális elégedettséggel, mely alapján a két változó módosulásai csökkenthetők a kommunikáció kontrollálásával.

A színlelés és párkapcsolati kötődés kapcsolatát igazolja, hogy a női szexuális elégedettség kimutatása jelző értékű lehet a férfi számára, hogy párja elégedett vele és ezért hűséges marad hozzá (Ellsworth & Bailey, 2013). A heteroszexuális nők körülbelül 68%-a maradna partnerével még akkor is, ha soha nem élt át vele orgazmust (Brewer & Hendrie, 2011). Erre a magas értékre adnak potenciális megoldást Seguin (2015) eredményei, aki azt találta, hogy a szerelmi okokból színlelt orgazmus jótékony hatással lehet a szexuális és/vagy kapcsolati életre, mivel a kielégülés érzésének hiánya ellenére megpróbálja növelni mind saját, mind a partnere elégedettségét (Biermann et al., 2021). Ezzel szemben a negatív érzelmi okokból, mint például az egyén bizonytalanságából eredő színlelés ronthatja a szexuális és kapcsolati elégedettséget.

3. VIZSGÁLAT CÉLJA ÉS HIPOTÉZISEI

Jelen vizsgálat célja feltárni a női színlelt orgazmussal kapcsolatban álló olyan viselkedésformák kapcsolatát, mint a szocioszexualitás és pármegtartó stratégiák, valamint ezek párkapcsolati elégedettséggel való összefüggését.

3.1. Az orgazmus színlelése több pármegtartó viselkedéssel jár együtt, mint a nem színlelőknél.

3.1.1. A közösülés közbeni orgazmusszínlelést több pármegtartó viselkedés kíséri.

3.1.2. Az orális szex közben színlelt orgazmus kevesebb pármegtartó viselkedéssel jár együtt.

3.2. Az orgazmust színlelők párkapcsolati elégedettsége alacsonyabb a nem színlelőkéénél.

3.2.1. A közösülés közbeni orgazmus színlelése alacsonyabb párkapcsolati elégedettséggel jár együtt a nem színlelőkééhez képest.

3.2.2. Az orális szex során színlelt nők párkapcsolati elégedettsége magasabb a közösülés közben színlelőkééhez képest.

3.3. Az orgazmust színlelő nők korlátlanabb szocioszexuális orientációval rendelkeznek a nem színlelő társaiknál.

3.3.1. A közösülés közben orgazmust tettető nők korlátlanabb szocioszexuális orientációval rendelkeznek, mint azok, akik nem színlelnek.

3.3.2. Az orális szex alatt orgazmust színlelő nők korlátlanabb szocioszexuális orientációval rendelkeznek a nem színlelő nőkhöz képest.

3.4. Az orgazmus színlelése inkább heteroszexuális kapcsolatokban jelenik meg.

3.4.1. A heteroszexuális nők közösüléseik során többször alkalmazzák az orgazmus színlelésének stratégiáját, mint az eltérő szexualitású nők.

3.4.2. A heteroszexuális nőkre jellemzőbb az orgazmusszínlelés közösülés alkalmával.

3. 5. A korlátlanabb szocioszexualitással társuló csökkent párkapcsolati elégedettség és a pármegtartó viselkedések alkalmazása direkt és indirekt úton is hatással van a női orgazmusszínlelés megjelenésére.

4. MÓDSZER

4.1. Résztvevők

A kérdőívet összesen 467 személy töltötte ki. Közülük 31 kitöltőt ki kellett zárunk a mintából a szexuális tapasztalatok hiánya és/vagy a jelen kutatás szempontjából irreleváns biológiai

nemük miatt; így összesen 436 nő adatainak elemzésére került sor. A résztvevők életkora 18 és 64 év között volt ($M = 33,9$; $SD = 10,1$).

A kitöltők párkapcsolati státusza az alábbiak szerint alakult: 8,7% jelenleg nem rendelkezik párkapcsolattal; 3,7%-nak nincs tartós partnere, de alkalmi szexuális kapcsolatai vannak; a résztvevők 22,9%-a párkapcsolatban van, de nem él együtt partnerével; 31,9%-uk rendelkezik párkapcsolattal és együtt is él párjával, 31,7%-uk pedig házas. A kitöltők 1,1%-a azt a választ adta, hogy egyéb, a felsoroltaktól eltérő párkapcsolati státusszal rendelkezik.

A kitöltők 69%-a kizárólagos heteroszexuális orientációról, míg csak 0,7% számolt be kizárólagos homoszexualitásról (Kinsey et al, 1948).

A kutatás résztvevői közül 130 fő (29,8%) egyáltalán nem színlelt még orgazmust, 306 személy (70,2%) pedig alkalmazta már a színlelést valamely szituációban. Orális szex fogadása közben 25 fő (5,7%), szexuális közösülés közben 101 (23,2%), mindkét helyzetben pedig 180 fő (41,3%) színlelt már orgazmust a vizsgálati személyek közül. A közösülés közben altruista módon színlelt orgazmus alskálán érték el a kitöltők a legmagasabb értéket (30,2), tehát a minta résztvevőinek legnagyobb része önzetlen okokból színlel szexuális aktus és orális szex fogadása során is, ahol a második legmagasabb volt az elért pontok átlaga (15,9).

4.2. Eszközök

4.2.1. Színlelt Női Orgazmus Kérdőív

Részletesen lásd a 3.2.2.1. bekezdésben.

A teljes Színlelt Női Orgazmus Kérdőív reliabilitása Cronbach-alfa érték szerint: $\alpha=0,941$. Az Orális szex alskálánál ez az érték: $\alpha=0,866$. Ezen belül a négy dimenzió reliabilitása a következőképpen alakul: Altruista színlelés: $\alpha=0,931$; Bizonytalan elkerülés: $\alpha=0,723$; Arousal növekedés: $\alpha=0,714$; Diszfunkciótól való félelem: $\alpha=0,745$. A Szexuális közösülés alskála megbízhatósági értéke: $\alpha=0,916$. A négy aldimenzió reliabilitása: Altruista színlelés: $\alpha=0,927$; Félelem és bizonytalanság: $\alpha=0,876$; Arousal növekedés: $\alpha=0,889$; Szexuális aktus felfüggesztése: $\alpha=0,760$.

4.2.2. Pármegtartás Kérdőív

A Pármegtartás Kérdőív rövidített változata összesen 38 tételt tartalmaz és a kitöltők pármegtartási stratégiájának a feltérképezésére alkalmas. A kérdőív segítségével összesen 19 különböző pármegtartási módszert tudunk elkülöníteni. A kitöltőknek a kérdőív tételeit egy 4-fokú Likert skálán (0=soha, 3=gyakran) kellett értékelniük, annak függvényében, hogy az adott item által leírt viselkedésformát milyen rendszerességgel gyakorolták az elmúlt egy évben.

Az Interszexuális manipuláció alskálába tartozik a (1) *közvetlen őrzés* tétel, ami az a partner holléte és napi cselekedetei iránti éberségre és figyelmére utal; (2) a *negatív ösztönzés* skálába tartozik minden olyan cselekedet, amivel manipulálni vagy derogálni tudja a másik felet; (3) a *pozitív ösztönzés* dimenzió alkalmazása mentén pedig az egyén a társának örömét próbálja fokozni. Míg az Intraszexuális manipuláció alskálát az alábbi dimenziók adják: (1) *tulajdon nyilvános jelzése* és (2) *negatív ösztönzés* skálába tartoznak az olyan cselekedetek, amikkel az egyén az azonos nemű riválisokat próbálja meg elrettenteni párja elcsábításától (Buss et al., 2008).

A teljes Pármegtartás Kérdőív megbízhatósága Cronbach-alfa érték szerint: $\alpha=0,884$. Az Interszexuális manipuláció alskálánál ez az érték: $\alpha=0,863$. A három aldimenzió reliabilitása: Közvetlen őrzés: $\alpha=0,661$; Negatív ösztönzés: $\alpha=0,743$; Pozitív ösztönzés: $\alpha=0,797$. Az Intraszexuális manipuláció alskála megbízhatósági értéke: $\alpha=0,677$. A három dimenzió reliabilitása a következőképpen alakul: A tulajdon nyilvános jelzése: $\alpha=0,680$; Negatív ösztönzés: $\alpha=0,636$.

4.2.3. Kapcsolati Elégedettség Skála

A Kapcsolati Elégedettség Skála magyar változata összesen hét kérdést tartalmaz arra vonatkozóan, hogy a kitöltő mennyire elégedett jelenlegi partnerével, illetve párkapcsolatával (Hendrick et al., 1998). A válaszadóknak egy ötfokú Likert-skálán kellett értékelniük, hogy az adott kérdésben megfogalmazott tapasztalat milyen mértékben jellemző rájuk (1= kevéssé, 5=nagyon). A kérdőív értékeléseinek az összegzésével nyert pontszám adja a kitöltő aktuális párkapcsolatára vonatkozó elégedettségének a mértékét (Martos et al., 2014).

A Kapcsolati Elégedettség Skála megbízhatósága Cronbach-alfa érték szerint: $\alpha=0,894$.

4.2.4. Szocioszexuális Orientáció Kérdőív

A Szocioszexuális Orientáció Kérdőív a rövid távú, elköteleződés nélküli szexuális kapcsolatokban való részvételi hajlandóságot méri (Penke & Asendorpf, 2008). A teszt rövidített magyar változata (Meskó et al., 2012) 9 itemet tartalmaz, melyek három alskálába sorolhatóak. (1) A *szocioszexuális viselkedés* (SOI B) alskálán figyelhetők meg legjobban a rövid távú kapcsolatok iránti nyitottság egyéni eltérései: vannak, akik inkább érzelemmentes szexuális viszonyokat folytatnak, míg mások ezt a kapcsolati formát kevésbé preferálják; a (2) *szocioszexuális attitűd* (SOI A) egy értékelő beállítottságnak tekinthető, amire hatással lehet a morál, az erkölcs, a vallási szabályok, a szociális elvárások, stb.; a (3) *szocioszexuális vágy*

(SOI D) főleg a külső megjelenéssel, a vonzerővel függ össze, tárgya pedig a lehetséges szexuális partner, így a rövid távú párválasztási taktikák motivációs bázisát adja. Mindhárom alskála 3-3 kérdést tartalmaz, melyekre egy 9-fokú skálán válaszolva kapjuk meg a vizsgálati személy globális szocioszexualitását. Az egyes alskálakon elért magasabb pontszám korlátlanabb szocioszexualitást indikál, azaz az egyén magasabb részvételi hajlandóságát vetíti előre a rövidtávú, elköteleződésmentes kapcsolatokban.

A teljes Szocioszexuális Orientáció Kérdőív (SOI-R) megbízhatósága: $\alpha=0,808$. Alskáláinak reliabilitása: Szocioszexuális viselkedés (SOI-B): $\alpha=0,728$; Szocioszexuális attitűd (SOI-A): $\alpha=0,803$; Szocioszexuális vágy (SOI-D): $\alpha=0,807$.

4.3. A vizsgálat menete

A kutatás résztvevőit különböző közösségi média-csoportokon keresztül, online értem el. A kérdőívcsomag kitöltése előtt a résztvevők részletes tájékoztatást kaptak a kutatás természetéről. Amennyiben a vizsgálati személyek beleegyeztek a kutatásban való részvételbe, kérdőívek kitöltésére került sor, amelyre online, számítógép vagy újgenerációs telefon segítségével volt lehetőségük. A részvétel teljes mértékben anonim és önkéntes volt, mely a kérdőívcsomag kitöltésének bármely pontján megszakítható volt, tekintve, hogy intim, esetlegesen érzelmileg felzaklató kérdéseket tartalmazott.

4.4. Statisztikai elemzések

A vizsgálat statisztikai elemzései a Jamovi program 2.2.5 és JASP 0.14.1.0 verziójának segítségével készültek. A skálaértékek a pármegtartás esetében normál eloszlásúak, azonban a többi esetben nem mutattak normál eloszlást, így a számítások során ordinális változókként kezelendők. Első körben a kérdőívek reliabilitását teszteltem, mely minden kérdőív esetén magas megbízhatóságot mutatott, majd az adatok leíró elemzésén túl a hipotézisek megerősítéséhez független mintás t-próbát, valamint Mann-Whitney próbákat alkalmaztam, melyek segítségével szignifikáns eltéréseket kerestem az orgazmust (bármely helyzetben) színlelő és az egyáltalán nem színlelő nők között. Emellett független mintás varianciaanalízissel és Kruskal-Wallis próbákkal négy csoport között vizsgáltam meg a különbségeket: mindkét helyzetben színlelők, orális szex közben színlelők, szexuális közösülés közben színlelők és egyáltalán nem színlelők. Ezen felül Spearman korrelációval végeztem korrelációs vizsgálatokat, melyeknél csak a 0,2-nél magasabb korrelációs együtthatóval rendelkező szignifikáns kapcsolatokat értelmeztem (Ferguson, 2009). A JASP program segítségével pedig strukturális egyenletek modellezésének (SEM) módszerét használtam, ahol a CFI és TLI

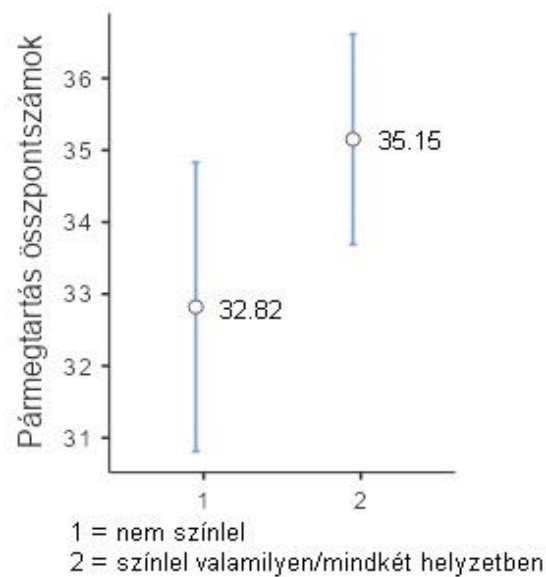
illeszkedési mutatók értéke 0,95 vagy afölötti, az RMSEA és SRMR illeszkedési mutatók értéke pedig 0,08 vagy alacsonyabb.

5. EREDMÉNYEK

5.1. Az orgazmus színlelése és a pármegtartó viselkedés

Az első hipotézis szerint az orgazmust színlelő nők több pármegtartó viselkedést mutatnak, mint azok a személyek, akik nem színlelnek, és ez inkább a közösülés közben színlelő nőknél fordul elő. Az eredmények szignifikáns különbséget mutatnak a színlelő és nem színlelő nők pármegtartási viselkedésében ($t(434) = -1,754, p < 0,05$). A két csoport átlagpontszáma az 1. ábrán látható. Az interszexuális manipuláció főskála egészével szignifikáns különbség mutatkozott a vizsgálati személyek színlelési szokásaira vonatkozóan ($t(434) = -1,985, p < 0,05$), ezen belül is a színlelők szignifikánsan több pozitív ösztönző pármegtartó viselkedést folytatnak ($t(434) = -2,026, p < 0,05$). Továbbá az intraszexuális manipuláció negatív ösztönző skálájánál fedezhető fel még szignifikáns eltérés ($t(343) = -2,101, p < 0,05$) a színlelők javára. Bár hipotézisem szerint a közösülés közben színlelt orgazmus több pármegtartó viselkedéssel jár együtt, mégis a színlelést 4 különböző helyzetre lebontva nem találtam szignifikáns különbséget ($F(3) = 1,94, p > 0,05, \eta^2 = 0,013$). Átlagpontokban az olyan nők értek el magasabb értéket (36,1), akik mind orális szex közben, mind pedig közösülés közben színlelnek, szemben azokkal, akik csak orális szex közben színlelnek (35,2), csak közösülés közben színlelnek (33,5), vagy egyik esetben sem színlelnek (32,8), mégis a varianciaanalízis alapján ez a különbség nem tekinthető szignifikánsnak. A korrelációs mátrix eredményei szerint a pármegtartó viselkedések és színlelési főskálák közt nincs megfelelő erősségű együtt járás, azonban a közösülés közbeni altruista módon színlelt orgazmus gyenge szignifikáns korrelációt mutat az interszexuális pármegtartó viselkedésekkel (Spearman $\rho = 0,203, p < 0,001$), ezen belül is a pozitív ösztönzéssel (Spearman $\rho = 0,203, p < 0,001$).

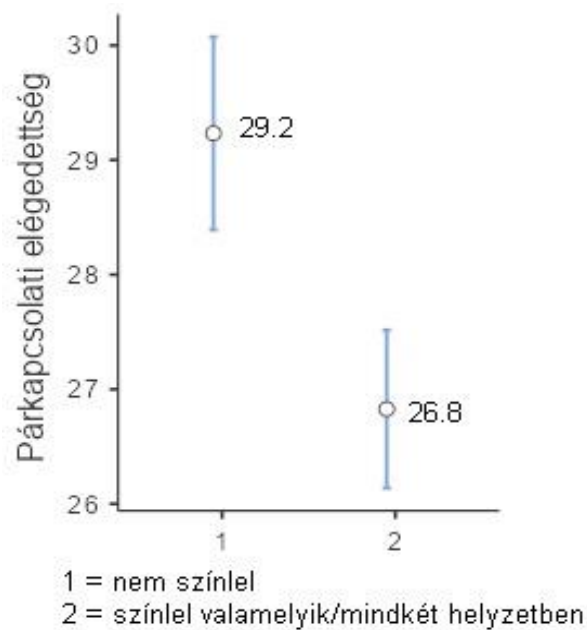
1. ábra: Az orgazmust nem színlelő és színlelő nők csoportjának a Pármegtartás Kérdőíven elért átlagpontszáma

5.2. Az orgazmus színlelése és a párkapcsolati elégedettség

A második feltevés alapján az orgazmust színlelő nők nem színlelő társaikhoz mérten kevésbé elégedettek párkapcsolataikban, valamint a közösülés közben színlelő nők párkapcsolati elégedettsége alacsonyabb az orális helyzetben színlelőkéhez képest. Az eredmények tükrében megállapítható, hogy rövid- és hosszútávú kapcsolatokban egyaránt, nem szignifikánsan különböző mértékben jelenik meg az orgazmusszínlelés ($U = 2686$, $p > 0,05$). Azonban már szignifikáns különbség mutatható ki a párkapcsolati elégedettség és színlelési helyzetek között ($\chi^2(30) = 47,9$, $p < 0,05$, $\varepsilon^2 = 0,0111$), mégpedig a közösüléssel orgazmusszínlelés javára ($\chi^2(30) = 48,5$, $p < 0,05$, $\varepsilon^2 = 0,111$); valamint a színlelők és a nem színlelők között is ($U = 15369$, $p < 0,001$). A színlelők tehát alacsonyabb átlagértékekkel rendelkeznek, mint a nem színlelők, mely adatokat a 2. ábra szemlélteti. Különbség azok között van ($\chi^2(3) = 18,4$, $p < 0,001$, $\varepsilon^2 = 0,042$), akik egyáltalán nem színlelnek és akik mindkét helyzetben színlelnek. Az utóbbi csoport alacsonyabb párkapcsolati elégedettség értékkel rendelkezik. Ezen felül a párkapcsolati elégedettségnek gyenge negatív összefüggése fedezhető fel a színlelés egészével (Spearman $\rho = -0,233$, $p < 0,001$), azon belül is a közösülés (Spearman $\rho = -0,227$, $p < 0,001$) során alkalmazott formájával, míg az orális szex közbeni orgazmusszínlelésnél bár szignifikáns kapcsolat van, a 0,2-es korrelációs együttható értékét éppen nem éri el (Spearman $\rho = -0,195$, $p < 0,001$), ezért nem beszélhetünk együtt járásról. A kapcsolati elégedettség legerősebb negatív kapcsolata a szexuális színlelés skála szexuális halasztásának dimenziójával mutatkozik (Spearman $\rho = -0,266$, $p < 0,001$).

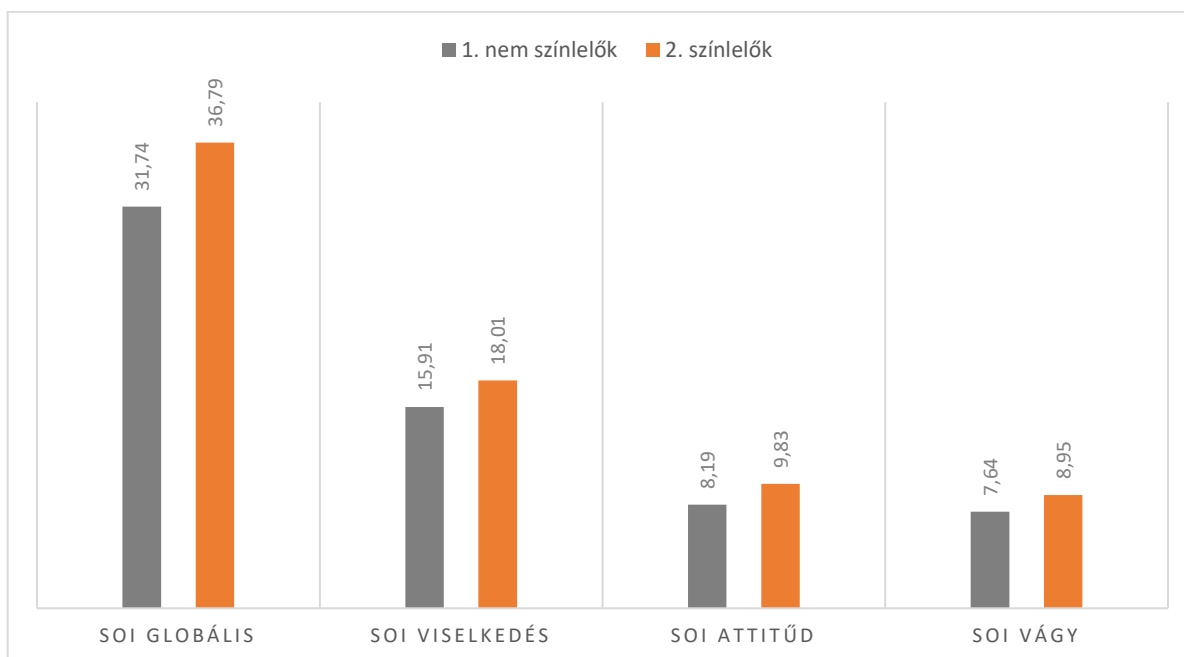
2. ábra Az orgazmust nem színlelő és színlelő nők csoportjának a Kapcsolati Elégedettség Skálán elért átlaga

5.3. Az orgazmus színlelése és a szocioszexualitás

A harmadik hipotézis szerint az orgazmust színlelő nők (orális, illetve szexuális közösülés esetén is) korlátlanabb szocioszexualitással jellemezhetőek, mint a nem színlelő társaik. A színlelők és nem színlelők adatai szignifikáns különbségeket adnak mind a teljes szocioszexualitás értéket tekintve ($U = 15664$, $p < 0,001$), mind pedig az alskálákat illetően (SOI-B: $U = 15851$, $p < 0,001$; SOI-A: $U = 16496$, $p < 0,01$; SOI-D: $U = 16416$, $p < 0,01$). A színlelők minden esetben magasabb átlagértékeket mutatnak, melyeket a 3. ábra szemléltet. A négy csoportot összehasonlítva azok között találtam szignifikáns különbséget SOI-R ($\chi^2(3) = 12,67$, $p < 0,01$, $\varepsilon^2 = 0,029$), SOI-B ($\chi^2(3) = 14,75$, $p < 0,01$, $\varepsilon^2 = 0,033$), SOI-A ($\chi^2(3) = 7,76$, $p < 0,05$, $\varepsilon^2 = 0,017$) és SOI-D ($\chi^2(3) = 8,39$, $p < 0,05$, $\varepsilon^2 = 0,019$) értékeket illetően is, akik egyáltalán nem színlelnek és akik mindkét helyzetben színlelnek. Az utóbb említett csoport magasabb értékekkel rendelkezik. Bár a színlelés és a szocioszexualitás közötti korreláció szignifikáns, mégsem megfelelő erősségű (Spearman $\rho = 0,149$, $p < 0,01$), az alskálák tekintetében sem.

3.ábra Az orgazmust nem színlelő és színlelő nők csoportjának a Szocioszexuális Orientáció Kérdőíven elért átlaga

5.4. Az orgazmus színlelése és a szexuális orientáció

A negyedik hipotézis alapján az orgazmus színlelése inkább csak heteroszexuális kapcsolatokban fordul elő, közösülés, illetve orális szex esetén is. A színlelők és nem színlelők csoportja közt nem találtam szignifikáns különbséget a szexuális orientáció tekintetében ($U = 18143$, $p > 0,05$), mely átlagok a 4. táblázatban tekinthetők meg. Az orgazmust színlelők valamennyivel magasabb értékkel rendelkeznek a Kinsey-skálán, mint azok, akik nem színlelnek. Tehát hipotézisemmel ellentétben a színlelők közt több a nem kizárólag heteroszexuális egyén. A színlelés külön típusokra lebontva (közösülés, illetve orális szex közben való színlelés) nem mutat szignifikáns különbséget a nem színlelőkkel szemben ($\chi^2(3) = 4,49$, $p > 0,05$, $\varepsilon^2 = 0,010$), továbbá jelen adatokkal szignifikáns korreláció sem áll fenn az orgazmus színlelése és a szexuális beállítottság között (Spearman rho = 0,058, $p > 0,05$).

4.táblázat. Az orgazmust nem színlelő és színlelő nők csoportjának a Kinsey-skálán elért átlaga

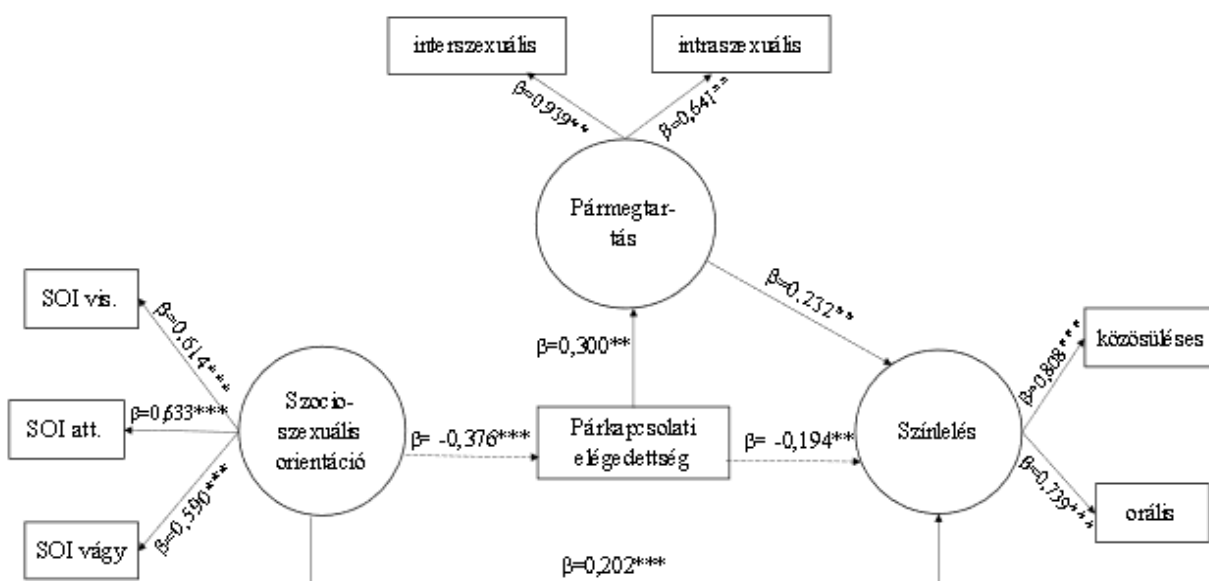
	Nem színlelők	Színlelők
Szexuális orientáció	1,34	1,48

5.5. Az női orgazmusszínlelés modellje

A kutatási eredményekből és a változók közti korrelációkból kiindulva a változók közti útvonalak analizéséhez strukturális egyenletek modellezésének (structural equation model - SEM) módszerét használtam DWLS beállítás mellett (5. ábra). A modell a mutatók alapján kiválóan illeszkedik az adatokra: $\chi^2(15) = 28,488$, $N = 436$, $p < 0,05$; $\chi^2/df(15) = 1,899$, CFI = 0,979, TLI = 0,961, RMSEA = 0,045 (90%CI = 0,018-0,071), SRMR = 0,045.

A SOI viselkedés ($\beta = 0,614$, $p < 0,001$), attitűd ($\beta = 0,633$, $p < 0,001$) és vágy ($\beta = 0,590$, $p < 0,001$) komponensek adják a látens szocioszexuális orientáció változót. A pármegtartás látens változó az inter- ($\beta = 0,939$, $p < 0,01$) és intraszexuális ($\beta = 0,641$, $p < 0,01$) viselkedésekből áll, a látens színlelés változót pedig az orális ($\beta = 0,739$, $p < 0,001$) és közösüléses ($\beta = 0,808$, $p < 0,001$) helyzetben tettett színlelési formák alkotják. Az előzetesen feltételezett hatások mindegyike szignifikáns a modellben, a prediktorok hatása részben direkt, részben mediáló változón keresztül indirekt módon valósul meg. A pármegtartás ($\beta = 0,032$, $p < 0,01$) és a szocioszexualitás közvetlen és pozitív irányban ($\beta = 0,202$, $p < 0,001$) fejti ki hatását az orgazmusszínlelés megjelenésére. A modellben a párkapcsolati elégedettség mediáló szerepet tölt be, ugyanis a prediktor negatív ráhatását ($\beta = -0,376$, $p < 0,001$) mediálja ($\beta = -0,194$, $p < 0,01$). Továbbá a két útvonal közti átfedést a párkapcsolati elégedettség pármegtartó viselkedésekre gyakorolt hatása adja ($\beta = 0,300$, $p < 0,01$). A színlelés megjelenését a szocioszexualitás direkt útvonala 26,6%-ban, a párkapcsolati elégedettségen keresztül 15,6%-ban, a pármegtartás pedig 19,9%-ban magyarázza.

5. ábra: útvonalelemzés (SEM)

Színlelés, mint kimeneti változó, a Szocioszexualitás és Pármegtartás, mint prediktor, és Párkapcsolati elégedettség, mint mediáló tényező

Szocioszexuális Orientáció alszáklái: viselkedés (SOI vis.), attitűd (SOI att.), vágy (SOI vágy).

Pármegtartás főszáklái: interszexuális és intraszexuális pármegtartó viselkedések.

Orgazmusszínlelés két fő megjelenési helyzete: orális szex fogadása közbeni (orális) és közösülés közben színlelt orgazmus (közösüléssel).

A szaggatott vonalak a negatív korrelációt jelölik.

** $p < 0,5$ ** $p < 0,01$ *** $p < 0,001$*

6. ÖSSZEGZÉS

Jelen tanulmány fókuszában a tettett női orgazmus pármegtartó viselkedéssel, párkapcsolati elégedettséggel és szocioszexuális orientációval való kapcsolata áll, valamint a jelenség szexuális irányultsággal mutatott összefüggése. A színlelt orgazmust - az említett tényezők fényében - két megnyilvánulási formájában vizsgálom: orális szex, valamint közösülés közbeni színlelés.

Az első hipotézis alapján az orgazmust színlelő nők több pármegtartó viselkedést gyakorolnak, mint a nem tettettek. Ez a feltevés elsősorban Kaighobadi (2012) eredményeire épül, melyek szerint az orgazmusszínlelésre hajlamosabbnak mutatózó nők gyakoribb pármegtartási viselkedésről számolnak be. A színlelt orgazmus következtetésük szerint az alkalmazott pármegtartás egy formája nőknél, melynek funkciója, hogy megakadályozza a partner hűtlenségét vagy kapcsolatból való kilépését. Jelen statisztikai elemzés alátámasztja Kaighobadi (2012) elméletét, mivel a színlelő nők szignifikánsan több interszexuális pármegtartó viselkedést, azon belül is pozitív ösztönzési formát alkalmaznak, valamint az intraszexuális negatív ösztönzés jellemzőbb rájuk. A nőkkel szemben nagyobb elvárások léteznek a közösülés alkalmával átélt orgazmusra vonatkozóan (Bryan, 2001), így azt vártam, hogy partnerük „magukhoz kötésének” taktikája közösüléssel orgazmus révén lehet eredményesebb, ez pedig a hatékonyság érdekében egyéb pármegtartó viselkedésekkel társulhat, ám jelen kutatás eredményei ezt nem támasztották alá: csak a nem színlelők és színlelők pármegtartó viselkedése közt van szignifikáns különbség, utóbbi csoport orális és közösülés közben színlelő típusai nem mutatnak szignifikáns különbséget a pármegtartó taktikák alkalmazásában. A nem szignifikáns értékek ellenére megállapítható, hogy átlagpontokban az olyan nők értek el magasabb értéket (36,1), akik mind orális szex közben, mind pedig közösülés közben színlelnek, szemben azokkal, akik egyik esetben sem színlelnek (32,8) és a hipotézissel ellentétben a csak orális szex közben színlelők magasabb pármegtartási átlagértékkel rendelkeznek (35,2), mint a csak közösülés közben színlelő társaik (33,5). Ez azzal magyarázható, hogy a csak orális szex során tettető kitöltők nagyon alacsony elemszámmal vettek részt a kutatásban. A színlelők szignifikánsan több pozitív ösztönző

interszexuális pármegtartó viselkedésének meglepő eredményére a korrelációs vizsgálat ad magyarázatot, mely során kiderült, hogy ez a viselkedésforma a közösülés közben altruista módon orgazmust színlelőkre jellemző. Ugyanakkor a pármegtartó mintázatok és a színlelések közti erős összefüggések hiánya ellenére nem vethető el az az elmélet, hogy a nők a partnerkapcsolat fenntartására használják a színlelést, tehát hogy ez maga egy pármegtartó magatartási forma, ami ebben az esetben önállóan is hatékonynak bizonyulhat.

A második hipotézis szerint az orgazmusszínlelő nők általánosan elégedetlenebbek párkapcsolatukkal, mint a nem tettetőik. Egy korábbi kutatás (Biermann et al., 2021) brazil nők körében kimutatta, hogy a gyakoribb színlelés csökkent párkapcsolati elégedettséghez kapcsolódik, a szerzők pedig feltételezik, hogy a színlelés hátterében húzódó szándék részben az elégedetlenség partner előli elrejtése lehet. Eredményeim azt mutatják, hogy valóban szignifikáns különbség figyelhető meg a két csoport között: a színlelőknek alacsonyabb a párkapcsolattal való elégedettsége, mint a nem színlelőknek. A második hipotézis tehát megerősítést nyert. Ráadásul a korrelációs vizsgálat alátámasztotta, hogy szignifikáns negatív összefüggés van az elégedettség és a színlelés között (leginkább a közösüléssel színlelési módot tekintve). Elképzelhető, hogy a párkapcsolatukban kielégületlen vagy boldogtalan nők orgazmusszínlelésének célja partnerük elől elrejtetni saját érzéseiket és ezzel növelni párjuk kapcsolati elégedettségét (Biermann et al., 2021), ami segít tovább fenntartani a romantikus viszonyt. Emellett Seguin (2015) szerint a szerelmi okokból tettett orgazmus jótekonnyan hathat a kapcsolati életre, tehát a színlelés a kapcsolat jobbítására irányuló egyfajta törekvésként is értelmezhető. Azonban jelen kutatási eredmények nem mutatják az altruista és izgalomfokozó színlelési formák párkapcsolati elégedettségre gyakorolt pozitív hatását.

További elvárás volt, hogy a közösüléssel orgazmus közben színlelőknek önmagában is alacsonyabb a párkapcsolati elégedettségük, mint az egyáltalán nem tettetőknél, valamint az orális szex közben színlelőknek. Mivel - ahogy arra már a korábbiakban kitértem - a nőkön nagyobb az általános nyomás arra vonatkozóan, hogy közösülés során jussanak orgazmushoz, minthogy orális együttlét közben (Bryan, 2001), azt vártam, hogy kapcsolatukkal való elégedetlenségük esetén inkább közösülés alkalmával színlelnek majd orgazmust, melyet a varianciaanalízis igazolt is. Mivel pozitív korrelációt nem találtam, a gondolatmenetet folytatva feltehető, hogy az orgazmusszínlelés két formájának külön-külön és együttes alkalmazása sem tűnik sikeres stratégiának, amennyiben a párkapcsolatukban kielégületlen nők kapcsolatukat

fenntartani vagy jobbítani igyekeznek, ugyanis ahogy az elemzés is mutatja: az altruista és izgalomfokozó színlelés nem mutat pozitív kapcsolatot az elégedettséggel, sőt, a mindkét helyzetben színlelők csoportja csökkent párkapcsolati elégedettséggel jellemezhető azokhoz képest akik nem alkalmazzák ezt a stratégiát. A talált negatív korrelációk viszont nagyrészt – egy kivételével - a szexuális színleléssel és annak formáival korrelálnak, ezért alhipotézisemet olyan szempontból alátámasztják az adatok, hogy nemcsak összességében van negatív hatása a kapcsolati elégedettségre a színlelésnek, hanem kifejezetten a közösülés közben színlelőkre jellemzőbb az elégedetlenebb párkapcsolatban élés. Esetükben nem tisztázott, hogy a színlelést milyen okból végzik (altruista, félelem vagy halasztás), de a legnegatívabb együtt járás a szexuális halasztással mutatkozik, mely alapján elmondható, hogy a közösülés mihamarabbi véget vetése céljából színlelt orgazmus hat a legrosszabbul a kapcsolatra.

A harmadik hipotézis értelmében az orgazmust tettető nők korlátlanabb szocioszexuális orientációval jellemezhetők, mint nem színlelő társaik. Wiederman (1997) kutatása alapján a közösülés során orgazmust színlelő nők nagyobb számú szexuális együttlétről, illetve több partnerről számolnak be orális aktusra vonatkozóan, mint a nem tettetők. A statisztikai eredmények szerint rövid- és hosszútávú kapcsolatokban nem szignifikánsan eltérő mértékben jelenik meg az orgazmusszínlelés, ami Jonason (2019) nyomán úgy magyarázható, hogy a rövidtávú és hosszútávú kapcsolati orientációval rendelkező személyek orgazmusszínlelésének nem a gyakorisága, hanem a motivációi között van különbség. Míg előbbieket valószínűleg az unalom elkerülésének céljából és megtévesztésből alkalmazzák a színlelést (hedonikus okok), utóbbiakra ez nem jellemző, ők az esetleges színlelés által feltehetően inkább partnerüknek nyújtanak pozitív visszajelzést. Az eredmények igazolják a hipotézist, ugyanis a színlelők magasabb szocioszexualitás értéket érnek el a nem színlelőknél, és ez a különbség a szocioszexualitás mindhárom alskálája esetén megjelenik. A korlátozott szocioszexualitású személyek pedig általánosan a hosszútávú párkapcsolatokat preferálják (Meskó et al., 2012). Ők - főként, ha magasnak ítélik saját párértéküket - kisebb valószínűséggel színlelnek orgazmust nehéz beszélgetések elkerülése vagy partnerük megtévesztése céljából, mert feltehetően egészséges a szexuális kommunikáció a kapcsolatukban, továbbá kevésbé hajlamosak unalomból tettetni, mivel a hosszútávú párkapcsolat jó működésének nem kizárólagos feltétele az orgazmus, jobban tolerálják annak esetleges hiányát (Jonason, 2019). Ez magyarázhatja az eredményeket és billentheti a mérleg nyelvét afelé, hogy az alkalmi

szexuális kapcsolatokban gyakran elköteleződő, magas szocioszexuális orientációjú nők többször színlelik orgazmusukat.

Azonban – az elvárásokkal ellentétben - a közösülés, illetve az orális aktus közben tettető nem különbözik szignifikánsan a nem színlelőktől a szocioszexualitásukban. A különbségek tehát kismértékűek, abban az esetben viszont megmutatkoznak, ha a mindkét helyzetben színlelőket hasonlítjuk össze az egyáltalán nem színlelőkkel. Előbbiek magasabb szocioszexualitás értéket érnek el, ezen belül is mindegyik alskálára vonatkoztatva emelkedettebb a pontszámuk. Az orális szex és közösülés során egyaránt tettetőkre feltételezhetően fokozottan jellemző az intim együttlétekben a megtévesztés és az unalommal szembeni intolerancia, valamint a rövidtávú kapcsolatok preferenciája.

A negyedik hipotézis igazolásakor azt vizsgáltam, hogy az orgazmus színlelése valószínűbben jelenik-e meg a nőknél heteroszexuális kapcsolatban, mint az attól eltérőben (pl. homoszexuális, biszexuális), külön a színlelés mindkét megnyilvánulási módjára vonatkozóan is. Frederick (2018) vizsgálata alapján a leszbikus nők gyakrabban élnek át orgazmust heteroszexuális társaikhoz viszonyítva, amit azzal magyaráztak, hogy a leszbikusok nagyobb belátással rendelkeznek arról, hogy egyes cselekedetek milyen érzést váltanak ki partnerükben (pl. csikló stimulálása), és ezek hogyan vezethetnek kielégüléshez. Saját elemzésem viszont az elvártak ellentétét mutatja: az orgazmust színlelők magasabb pontszámot érnek el a Kinsey-skálán, mint a nem tettető, azaz a színlelők között több a nem kizárólagosan heteroszexuális kitöltő. A színlelés típusai alapján létrehozott csoportok és a nem színlelők között nem mutatkozott szignifikáns különbség. A kapott eredmények ebben az esetben vélhetően a skálán magasabb értéket szerzők alacsony számával magyarázhatóak, így ennek fényében érdemes lenne nagyobb, változatosabb, és ezáltal reprezentatívabb mintán megismételni a kutatást, amiben fontos hangsúlyt kap a hetero-, homo- és biszexuális nők orgazmusátélési gyakoriságának vizsgálata is.

Az ötödik feltételezésem alátámasztásához használt útvonalelemzés során kiderült, hogy mindegyik vizsgált változónak szignifikáns hatása van az orgazmusszínlelés megjelenésére. A modell értelmezése során elmondható, hogy egy nő minél magasabb szocioszexualitással rendelkezik, azaz minél hajlamosabb rövid távú szexuális kapcsolatokban részt venni, annál gyakrabban alkalmazza az orgazmusszínlelés technikáját. A szocioszexualitás és a színlelés között talált útvonal alátámasztja Jonason (2019) elméletét, mi szerint az alacsonyabb, azaz korlátozottabb szocioszexualitású személyek a stabil, hosszútávú

párkapcsolatokat preferálják, amely fenntartását nem segíti a megtévesztés. Ugyanakkor a szocioszexuális orientációnak indirekt hatása is van a színlelésre, amit a párkapcsolati elégedettség mediál. Ez alapján az a következtetés vonható le, hogy egy nő minél több alkalmi szexuális kapcsolat részvételére hajlandó, annál elégedetlenebb a párkapcsolatával, és annál többször színleli a kielégülést. Leonhardt (2018) korábbi elméletével konzisztens módon a párkapcsolattal való elégedettség bejósoló erővel bír a nők orgazmus átélési képességeivel, így, ha egy nő nem elégedett a kapcsolatával, kisebb valószínűséggel él át benne orgazmust, melyet inkább színleléssel leplez. A szexuális kielégülés színlelésének megjelenésére egy másik tényező, a pármegtartás is hatással van. Ez alapján elmondható, hogy egy nő minél több pármegtartó viselkedést alkalmaz a párkapcsolatában, annál valószínűbb, hogy orgazmust is fog színlelni orális és közösülési szex közben is. Eredményeim igazolják Muehlenhard és Shippee (2010), valamint Biermann (2021) kutatásaiban olvasottakat, ahol az egyes női pármegtartó viselkedések gyakori alkalmazását orgazmusszínlelési viselkedéssel hozták összefüggésbe. Ezen felül a magas párkapcsolati elégedettség megnövekedett női pármegtartó viselkedésekkel mutat együtt járást, ugyanis a nő ezek alkalmazásával képes kontrollálni, vagy akár megakadályozni a férfi partner kapcsolatból való kilépésének és esetleges hűtlenségének lehetőségét (Biermann et al., 2021), továbbá jelzi a rivális nőtársak számára, hogy a potenciális jelöltjük már elkötelezett kapcsolatban él és erőforrásait oda fordítja (Schmitt & Buss, 2001).

Összegezve tehát a vizsgált mintán az orgazmust színlelő nők több pármegtartó viselkedést mutatnak, mint a nem tettető társaik, alacsonyabb azonban párkapcsolati elégedettségük, korlátlanabb szocioszexualitással jellemezhetők, és nagyobb valószínűséggel nem kizárólagosan heteroszexuális irányultságúak. Mivel a színlelés gyakran a partnernek szól, részben az ő érdekében történik, ezért feltételezhetően ezt a fajtát inkább hosszú távú kapcsolatokban alkalmazzák. Ugyanakkor a színlelés egyes motivációi saját személyre irányulnak (pl. saját szexuális arousal fokozása), és ezek nagyobb valószínűséggel állhatnak összefüggésben a magas szocioszexualitással. Ennélfogva az orgazmus-megjátszás egy olyan viselkedésforma, amely alkalmi kapcsolatok során is megjelenik. A kutatás újszerűsége abban áll, hogy a női színlelt orgazmus jelenségét két megjelenési formájára bontva - orális szex és közösülés közbeni tettetés - vizsgálja a használt mérőeszköz alskáláinak megfelelően. Emellett megkísérli feltérképezni, hogy az orgazmusszínlelés hogyan, mi célból és milyen egyéb jellemző viselkedésformákkal együtt jelenik meg a magyar nők szexuális életében.

7. KITEKINTÉS

A vizsgálat több korláttal is rendelkezik. Elsőként, bár mintaelemszámunk nem mondható alacsonynak, mégis, a nagyobb részvételi arány biztosítása hozzájárulna a minta reprezentativitásához, nagyobb variabilitásához. Ez elengedhetetlen lenne az eredmények hitelességének megerősítése szempontjából, és további következtetések levonásához. Fontos megjegyezni, hogy a kutatás nem veszi figyelembe a szexizmus női orgazmust illető vonatkozásait (Chadwick és van Anders, 2017), valamint nem terjed ki a hűtlenség észlelt kockázatának tanulmányozására, amely egyesek szerint mediálhatja a kapcsolatot az orgazmus színlelésének valószínűsége és a pármegtartó viselkedés között (Kaighobadi és mtsai, 2012). Ez utóbbi faktor vizsgálatát mindenképpen érdemes lenne bevonni egy jövőbeli vizsgálatba. Továbbá fontos célzottabban vizsgálni a színlelés kétféle helyzetben történő megnyilvánulását, ugyanis az eredmények alapján a kizárólag orális szex és kizárólag közösülés közbeni orgazmusszínlelők nem különböznek a nem tettetőktől a vizsgált tényezők függvényében. E faktorok vizsgálata mellett mindenképpen érdemes lenne rákérdezni a jövőbeli vizsgálatok során, hogy rendelkeznek-e a kitöltők ismert szexuális diszfunkciókkal, ez ugyanis nagyban módosíthatja a szexuális aktushoz való viszonyukat. A szexualitást érintő szomatikus és pszichológiai tényezők is különféle módokon, de együttesen is de gátolhatják a kielégülést: például pszichoszomatikus tünet az aktustól való félelem miatti hüvelyszárazság, vagy -gyulladás, ami fájdalmassá teheti a közösülést (Buda, 2002). Továbbá fontos az irányított és folyamatos kontroll alatt tartott adatfelvétel, valamint, hogy célzottabban vizsgáljam a színlelés kétféle helyzetben történő megnyilvánulását, ugyanis az eredmények alapján a kizárólag orális szex és kizárólag közösülés közbeni orgazmusszínlelők nem különböznek a nem tettetőktől a vizsgált tényezők függvényében. Jelen eredmények alapján fontosnak tartom, hogy a párkapcsolat milyensége, vagy éppen hiánya mellett a kitöltők szexualitásának egyenlő megoszlására is nagy hangsúlyt fektessek, melyek úttörő következtetéseket eredményezhetnek.

A kutatás újszerűsége abban áll, hogy a női színlelt orgazmus jelenségét két megjelenési formájára bontva - orális szex és közösülés közbeni tettetés - vizsgálja a használt mérőeszköz alskáláinak megfelelően. Emellett megkísérli feltérképezni, hogy az orgazmusszínlelés hogyan, mi célból és milyen egyéb jellemző viselkedésformákkal együtt jelenik meg a magyar nők szexuális életében. A kutatás hasznosságáról viszont az ad visszajelzést, hogy a nyert eredményeknek van-e a mindennapokban megfigyelhető funkcionális jelentősége. Véleményem szerint az eredmények további vizsgálatokkal kiegészülve, a szexualitás

működésének mélyrehatóbb feltárása által hozzájárulhat a szexuális edukáció fejlesztése mentén a nők általános jóllétének növeléséhez, hiszen a sikeres szexuális viselkedés egy tanult magatartásforma (Szöllősy Vágó, é.n.). Az eredmények beépítése a mindennapi életbe lehetőséget adhat arra, hogy eloszlassa a nők szexualitásában megjelenő problémák által kialakult kételyeket, hogy ne érezzék magukat egyedül a nehéz helyzetekben és hogy ne mások által felállított normáknak akarjanak megfelelni, hisz minden ember más, máshogy képes feldolgozni és reagálni az őt ért stimulusokra. Fontosnak tartom továbbá, hogy ne elnyomják magukban az esetlegesen fennálló problémáikat, vagy olyan eszközöket vessenek be a nehézségek eltitkolására és kapcsolatuk megtartására, amik a legjobb esetben is csak ideiglenes megoldásokat nyújthatnak, hosszú távon azonban maradandó inter- és intraperszonális következményekkel járhatnak. Ehelyett merjenek szakemberhez fordulni, aki vezetésével képesek feltárni a mögöttes okokat, adekvát megoldást találni az aktuális nehézségekre és fejlesztési stratégiák elsajátításával elkerülhetik a jövőben felmerülőket: például a Roemer (2015) által kidolgozott meditáción alapuló Tudatos Jelenlét Tréning gyakorlatainak alkalmazásával csökkenthető a distressz intenzitása, a szelfre irányuló negatív folyamatok mennyisége és ezzel párhuzamosan növelhető a célorientált viselkedések folytatása; a mindfulness technikák elsajátítása pozitív hatást gyakorolhat a nők testükkel való kapcsolatára és ezáltal könnyebben és hatékonyabban tudják saját testük jelzéseit észlelni (Mize & Iantaffi, 2013); a kognitív viselkedésterápiák fő eredményeként pedig a kliens új viselkedésformák elsajátításával képes lesz a realitást káros mértékben torzító kogníciókat átkeretezni, amit a szorongás érzésének csökkent megjelenése kísér (Unoka, 2015).

IRODALOMJEGYZÉK

- Apperloo, M. J., van Der Stege, J. G., Hoek, A., & Weijmar Schultz, W. C. (2003). In the mood for sex: The value of androgens. *Journal of Sex & Marital Therapy*, 29(2), 87-102.
<https://doi.org/10.1080/716100612-329>
- Baker, R. R., & Bellis, M. A. (1993). Human sperm competition: Ejaculate manipulation by females and a function for the female orgasm. *Animal behaviour*, 46(5), 887-909.
<https://doi.org/10.1006/anbe.1993.1272>
- Bancroft, J. H. J. (2008). *Human sexuality and its problems* (3rd ed.). Elsevier Health Sciences.
[https://books.google.hu/books?hl=hu&lr=&id=bI-Jau14aLAC&oi=fnd&pg=PP1&dq=Bancroft,+J.+H.+J.+\(2008\).+Human+sexuality+and+its+](https://books.google.hu/books?hl=hu&lr=&id=bI-Jau14aLAC&oi=fnd&pg=PP1&dq=Bancroft,+J.+H.+J.+(2008).+Human+sexuality+and+its+)

[problems+\(3rd+ed.\).+Elsevier+Health+Sciences.&ots=EdglK9Yzxl&sig=Q8Gxk8O-fRWVrfmV1MFDA-w5sUQ&redir_esc=y#v=onepage&q=Bancroft%2C%20J.%20H.%20J.%20\(2008\).%20Human%20sexuality%20and%20its%20problems%20\(3rd%20ed.\).%20Elsevier%20Health%20Sciences.&f=false](https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0191391808000000)

Barnett, M. D., Maciel, I. V., Van Vleet, S., & Marsden III, A. D. (2019). Motivations for faking orgasm and orgasm consistency among young adult women. *Personality and Individual Differences*, 149, 83-87. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2019.05.031>

Bereczkei, T. (2003). *Evolúciós pszichológia*. Osiris Kiadó.

Biermann, M. C., Farias, M. G., Meneses, G. O., Lopes, G. S., & Shackelford, T. K. (2021). Reasons to Pretend Orgasm, Mate Retention, and Relationship Satisfaction in Brazilian Women. *Evolutionary Psychology*, 19(3) <https://doi.org/10.1177/14747049211032939>

Birnie-Porter, C., & Hunt, M. (2015). Does relationship status matter for sexual satisfaction? The roles of intimacy and attachment avoidance in sexual satisfaction across five types of ongoing sexual relationships. *The canadian journal of human sexuality*, 24(2), 174-183. <https://doi.org/10.3138/cjhs.242-A5>

Blaicher, W., Gruber, D., Bieglmayer, C., Blaicher, A. M., Knogler, W., & Huber, J. C. (1999). The role of oxytocin in relation to female sexual arousal. *Gynecologic and obstetric investigation*, 47(2), 125-126. <https://doi.org/10.1159/000010075>

Brewer, G., & Hendrie, C. A. (2011). Evidence to suggest that copulatory vocalizations in women are not a reflexive consequence of orgasm. *Archives of Sexual Behavior*, 40(3), 559-564. <https://doi.org/10.1007/s10508-010-9632-1>

Brody, S., & Weiss, P. (2011). Simultaneous penile–vaginal intercourse orgasm is associated with satisfaction (sexual, life, partnership, and mental health). *The journal of sexual medicine*, 8(3), 734-741. <https://doi.org/10.1111/j.1743-6109.2010.02149.x>

Bryan, T. S. (2001). *Pretending to experience orgasm as a communicative act: How, when, and why some sexually experienced college women pretend to experience orgasm during various sexual behaviors.* University of Kansas. <https://www.proquest.com/openview/c398781702424a6d66cbbc07f7b23f83/1?pq-origsite=gscholar&cbl=18750&diss=y>

Buda, B. (2002). *Szexuális viselkedés*. Animula.

<http://www.budabela.hu/dokumentumok/onallokotetek/sexualisviselkedestext.pdf>

Buss, D. M., & Shackelford, T. K. (1997). From vigilance to violence: Mate retention tactics in married couples. *Journal of Personality and Social Psychology*, 72, 346–361.
<https://doi.org/10.1037/0022-3514.72.2.346>

Buss, D. M., Shackelford, T. K., & McKibbin, W. F. (2008). The mate retention inventory-short form (MRI-SF). *Personality and Individual Differences*, 44(1), 322–334.
<https://doi.org/10.1016/j.paid.2007.08.013>

Byers, E. S. (2005). Relationship satisfaction and sexual satisfaction: A longitudinal study of individuals in long-term relationships. *Journal of sex research*, 42(2), 113–118.
<https://doi.org/10.1080/00224490509552264>

Chadwick, S. B., & van Anders, S. M. (2017). Do Women's Orgasms Function as a Masculinity Achievement for Men? *The Journal of Sex Research*, 54(9), 1141–1152.
<https://doi.org/10.1080/00224499.2017.1283484>

Cooper, E. B. (2014). *A person-centered approach to understanding women's decision to fake orgasm* (PhD dissertation). Temple University Graduate Board, Philadelphia.

Cooper, E. B., Fenigstein, A., & Fauber, R. L. (2014). The faking orgasm scale for women: Psychometric properties. *Archives of Sexual Behavior*, 43(3), 423–435.
<https://doi.org/10.1007/s10508-013-0212-z>

Dawood, K., Kirk, K. M., Bailey, J. M., Andrews, P. W., & Martin, N. G. (2005). Genetic and environmental influences on the frequency of orgasm in women. *Twin Research and Human Genetics*, 8(1), 27–33. <https://doi.org/10.1375/twin.8.1.27>

Dickinson, R. L. (1949). Human sex anatomy: A topographical hand atlas. In Puppo, V. (2011). Embryology and anatomy of the vulva: the female orgasm and women's sexual health. *European Journal of Obstetrics & Gynecology and Reproductive Biology*, 154(1), 3–8.
<https://doi.org/10.1016/j.ejogrb.2010.08.009>

Ellsworth, R. M., & Bailey, D. H. (2013). Human female orgasm as evolved signal: A test of two hypotheses. *Archives of Sexual Behavior*, 42(8), 1545–1554.
<https://doi.org/10.1007/s10508-013-0152-7>

- Ferguson, C. J. (2009). An effect size primer: A guide for clinicians and researchers. *Professional Psychology: Research and Practice*, 40(5), 532–538. <https://doi.org/10.1037/a0015808>
- Frederick, D. A., John, H. K. S., Garcia, J. R., & Lloyd, E. A. (2018). Differences in orgasm frequency among gay, lesbian, bisexual, and heterosexual men and women in a US national sample. *Archives of sexual behavior*, 47(1), 273-288. <https://doi.org/10.1007/s10508-017-0939-z>
- Frith, H. (2015). Performing Orgasm: Blurring the ‘Real’ and the ‘Fake’. In *Orgasmic Bodies* (pp. 105-126). Palgrave Macmillan, London. https://doi.org/10.1057/9781137304377_6
- Gangestad, S. W., & Simpson, J. A. (2000). The evolution of human mating: Trade-offs and strategic pluralism. *Behavioral and brain sciences*, 23(4), 573-587. <https://doi.org/10.1017/S0140525X0000337X>
- Georgiadis, J. R., Reinders, A. S., Paans, A. M., Renken, R., & Kortekaas, R. (2009). Men versus women on sexual brain function: prominent differences during tactile genital stimulation, but not during orgasm. *Human brain mapping*, 30(10), 3089-3101. <https://doi.org/10.1002/hbm.20733>
- Goodman, D. L., Gillath, O., & Haj-Mohamadi, P. (2017). Development and validation of the pretending orgasm reasons measure. *Archives of sexual behavior*, 46(7), 1973-1991. <https://doi.org/10.1007/s10508-016-0928-7>
- Hendrick, S. S., Dicke, A., & Hendrick, C. (1998). The relationship assessment scale. *Journal of social and personal relationships*, 15(1), 137-142. <https://doi.org/10.1177/0265407598151009>
- Jonason, P. K. (2019). Reasons to pretend to orgasm and the mating psychology of those who endorse them. *Personality and Individual Differences*, 143, 90-94. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2019.02.026>
- Kaighobadi, F., Shackelford, T. K., & Weekes-Shackelford, V. A. (2012). Do women pretend orgasm to retain a mate?. *Archives of Sexual Behavior*, 41(5), 1121-1125. <https://doi.org/10.1007/s10508-011-9874-6>
- Kinsey, A. C. (1953): *Sexual Behavior in the Human Female*. W. B. Saunders Co. Renewed In Kinsey, A. C., Pomeroy, W. B., Martin, C. E., & Gebhard, P. H. (1998). *Sexual behavior in the human female*. Indiana University Press.

- Kinsey, A. C., Pomery, W. B., & Martin, C. E. (1948). Kinsey Scale. *Personality and Social Psychology Bulletin*. <https://doi.org/10.1037/t17515-000>
- Komisaruk, B. R., Beyer-Flores, C., & Whipple, B. (2006). *The science of orgasm*. Johns Hopkins University Press. https://books.google.hu/books?hl=hu&lr=&id=2As5NR2_JygC&oi=fnd&pg=PP15&ots=0fDYN2X-Dq&sig=g2NSH6YsT139qKfmWqJCTjlYDNE&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false
- Kunz, G., Beil, D., Huppert, P., & Leyendecker, G. (2007). Oxytocin—a stimulator of directed sperm transport in humans. *Reproductive biomedicine online*, 14(1), 32-39. [https://doi.org/10.1016/S1472-6483\(10\)60761-4](https://doi.org/10.1016/S1472-6483(10)60761-4)
- Leonhardt, N. D., Willoughby, B. J., Busby, D. M., Yorgason, J. B., & Holmes, E. K. (2018). The significance of the female orgasm: A nationally representative, dyadic study of newlyweds' orgasm experience. *The journal of sexual medicine*, 15(8), 1140-148. <https://doi.org/10.1016/j.jsxm.2018.05.018>
- Lentz, A. M., & Zaikman, Y. (2021). The Big “O”: Sociocultural influences on orgasm frequency and sexual satisfaction in women. *Sexuality & Culture*, 25(3), 1096-1123. <https://doi.org/10.1007/s12119-020-09811-8>
- Mah, K., & Binik, Y. M. (2002). Do all orgasms feel alike? Evaluating a two-dimensional model of the orgasm experience across gender and sexual context. *Journal of Sex Research*, 39(2), 104-113. <https://doi.org/10.1080/00224490209552129>
- Mark, K., Herbenick, D., Fortenberry, D., Sanders, S., & Reece, M. (2014). The object of sexual desire: Examining the “what” in “what do you desire?”. *The journal of sexual medicine*, 11(11), 2709-2719. <https://doi.org/10.1111/jsm.12683>
- Martos, T., Sallay, V., Szabó, T., Lakatos, C., & Tóth-Vajna, R. (2014). A Kapcsolati Elégedettség Skála magyar változatának (RAS-H) pszichometriai jellemzői= Psychometric characteristics of the Hungarian version of the Relationship Assessment Scale (RAS-H). *Mentálhigiéné és Pszichoszomatika*, 15(3), 245-258. <https://doi.org/10.1556/Mental.15.2014.3.6>
- Masters, W. H., & Johnson, V. E. (1966). *Human sexual response*. Little, Brown & Co.
- McCoy, M. G., Welling, L. L., & Shackelford, T. K. (2015). Development and initial psychometric assessment of the reasons for pretending orgasm inventory. *Evolutionary Psychology*, 13(1). <https://doi.org/10.1177/147470491501300108>

- McKibbin, W. F., Bates, V. M., Shackelford, T. K., Hafen, C. A., & LaMunyon, C. W. (2010). Risk of sperm competition moderates the relationship between men's satisfaction with their partner and men's interest in their partner's copulatory orgasm. *Personality and Individual Differences*, 49(8), 961-966. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2010.08.005>
- Meskó, N. (2013). *Szex és lélek. A párkapcsolatok pszichológiája*. Pécs: Pro Pannonia Kiadó.
- Meskó, N., Láng, A., Kocsor, F., Rózsa, K. (2012). A szexuális elköteleződés mérése. A szociszexuális orientációs kérdőív (SOI-R) magyar változata. *Magyar Pszichológiai Szemle*, 67(4), 727-749. <https://doi.org/10.1556/MPSzle.67.2012.4.6>
- Meston, C. M., Levin, R. J., Sipski, M. L., Hull, E. M., & Heiman, J. R. (2004). Women's orgasm. *Annual review of sex research*, 15(1), 173-257. https://www.researchgate.net/profile/Elaine-Hull/publication/6874940_Women's_orgasm/links/55c4d08608aeb9756741ea3f/Womens-orgasm.pdf
- Mize, S. J., & Iantaffi, A. (2013). The place of mindfulness in a sensorimotor psychotherapy intervention to improve women's sexual health. *Sexual and Relationship Therapy*, 28(1-2), 63-76. <https://doi.org/10.1080/14681994.2013.770144>
- Muehlenhard, C. L., & Shippee, S. K. (2010). Men's and women's reports of pretending orgasm. *Journal of sex research*, 47(6), 552-567. <https://doi.org/10.1080/00224490903171794>
- Penke, L., & Asendorpf, J. B. (2008). Beyond global sociosexual orientations: a more differentiated look at sociosexuality and its effects on courtship and romantic relationships. *Journal of personality and social psychology*, 95(5), 1113. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.95.5.1113>
- Petersen, J. L., & Hyde, J. S. (2010). A meta-analytic review of research on gender differences in sexuality, 1993–2007. *Psychological bulletin*, 136(1), 21. <https://doi.org/10.1037/a0017504>
- Potts, A. (2000). Coming, coming, gone: A feminist deconstruction of heterosexual orgasm. *Sexualities*, 3(1), 55-76. <https://doi.org/10.1177/136346000003001003>
- Puts, D. A., Dawood, K., & Welling, L. L. (2012). Why women have orgasms: An evolutionary analysis. *Archives of sexual behavior*, 41(5), 1127-1143. <https://doi.org/10.1007/s10508-012-9967-x>

- Roemer, L., Williston, S. K., & Rollins, L. G. (2015). Mindfulness and emotion regulation. *Current Opinion in Psychology*, 3, 52-57. <https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2015.02.006>
- Salisbury, C. M., & Fisher, W. A. (2014). "Did you come?" A qualitative exploration of gender differences in beliefs, experiences, and concerns regarding female orgasm occurrence during heterosexual sexual interactions. *The Journal of Sex Research*, 51(6), 616-631. <https://doi.org/10.1080/00224499.2013.838934>
- Schmitt, D. P., & Buss, D. M. (2001). Human mate poaching: Tactics and temptations for infiltrating existing mateships. *Journal of personality and Social Psychology*, 80(6), 894. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.80.6.894>
- Seguin, L. J., Milhausen, R. R., & Kukkonen, T. (2015). The development and validation of the motives for feigning orgasms scale. *The Canadian Journal of Human Sexuality*, 24(1), 31-48. <https://doi.org/10.3138/cjhs.2613>
- Shackelford, T. K., Weekes-Shackelford, V. A., LeBlanc, G. J., Bleske, A. L., Euler, H. A., & Hoier, S. (2000). Female coital orgasm and male attractiveness. *Human Nature*, 11(3), 299-306. <https://doi.org/10.1007/s12110-000-1015-1>
- Shackelford, T. K., Goetz, A. T., & Buss, D. M. (2005). Mate retention in marriage: Further evidence of the reliability of the Mate Retention Inventory. *Personality and Individual Differences*, 39(2), 415-425 <https://doi.org/10.1016/j.paid.2005.01.018>
- Szöllősy Vágó, L. (é.n.). A nő szexuális objektum-szerepének pszichoszociális és szexuálpszichológiai hátteréről. http://adattar.vmmi.org/cikkek/2550/letunk_1982.5_12_szollosy_vago_laszlo.pdf
- Unoka, Zs. Sz. (2015). Magatartás-lélektani alapú megközelítések. In. Szőnyi, G. (Ed.) *A pszichoterápia tankönyve*. Medicina Tankönyvkiadó.
- van Anders, S. M., & Dunn, E. J. (2009). Are gonadal steroids linked with orgasm perceptions and sexual assertiveness in women and men?. *Hormones and Behavior*, 56(2), 206-213.
- Vannier, S. A. & O'Sullivan, L. F. (2012). Who gives and who gets: Why, when, and with whom young people engage in oral sex. *Journal of Youth and Adolescence*, 41(5), 572-582. <https://doi.org/10.1007/s10964-012-9745-z>
- Wallen, K. (2006). Commentary on Puts'(2006) review of The case of the female orgasm: bias in the science of evolution. *Archives of Sexual Behavior*, 35(6), 633-636.

Welling, L. L. (2014). Female orgasm. In *Evolutionary perspectives on human sexual psychology and behavior* (pp. 223-241). Springer, New York, NY.
https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-1-4939-0314-6_12

Wiederman, M. W. (1997). Pretending orgasm during sexual intercourse: Correlates in a sample of young adult women. *Journal of Sex & Marital Therapy*, 23(2), 131–139.
<https://doi.org/10.1080/00926239708405314>

Wongsomboon, V., Burleson, M. H., & Webster, G. D. (2020). Women's orgasm and sexual satisfaction in committed sex and casual sex: Relationship between sociosexuality and sexual outcomes in different sexual contexts. *The Journal of Sex Research*, 57(3), 285-295.
<https://doi.org/10.1080/00224499.2019.1672036>